

Percepció dels usuaris sobre el grau de massificació de les platges de Menorca

**Informe preliminar
Novembre 2011**

Crèdits:

Anàlisi de les dades i redacció de la memòria: Anna Gallofré de Lapuente

Totes les fotografies incloses en aquest informe han estat preses pels voluntaris durant els dos dies de recomptes d'aquest any.

Volem expressar el nostre agraïment a totes les persones que de manera voluntària han participat en el treball de camp i molt especialment a totes les persones que amb les seves respostes han fet possible aquest treball.

INTRODUCCIÓ

Les cales i platges de Menorca són el reclam turístic per excel·lència de l'illa, tant per turistes com per residents. Són dels recursos naturals més preciats i valorats com a espais d'ús turístic i recreatiu, per tant són espais d'alta freqüentació, on les cotes màximes s'assoleixen durant el mes d'agost. Aquest fet genera impactes ambientals i socials com la fragmentació d'hàbitats naturals, l'erosió de la geomorfologia del sistema litoral o la sensació de massificació per part dels seus usuaris.

Des de l'OBSAM es fa un seguiment de diversos indicadors per tal de mesurar aquests impactes. Entre els indicadors bàsics de la web de l'OBSAM són tres els que mesuren la pressió humana que suporta el litoral menorquí. Els indicadors [“Densitat d'usuaris a les platges de Menorca 2000-2011”](#) i [“Capacitat de càrrega de les platges de Menorca 2000-2011”](#) mesuren la pressió exercida per les persones, mentre que l'indicador [“Pressió nàutica a les platges 2002-2011”](#) mesura la pressió rebuda per part de les embarcacions.

Per fer el seguiment d'aquests indicadors la metodologia contempla la realització de comptatges de persones a les platges, i es realitzen gràcies a la campanya de voluntariat que l'OBSAM organitza cada any. Durant dos dies del mes d'agost¹ uns 30 voluntaris es reparteixen per tot el litoral menorquí per cobrir els comptatges d'unes 40 platges, registrant el nombre de persones i el nombre d'embarcacions fondejades al llarg del dia. Amb aquestes dades podem mesurar la pressió humana a les platges. Els diferents indicadors elaborats s'ofereixen com a eines per avaluar de manera objectiva la pressió que reb el litoral menorquí.

Però la percepció dels usuaris sobre si la platja és molt plena o no, tot i ésser una mesura subjectiva, és una realitat que esdevé amb independència dels criteris objectius que hom pot emprar per determinar si un nivell de pressió humana és alt o baix. Amb aquesta inquietud, aprofitant els dies de recomptes previstos, aquest any s'ha realitzat una petita enquesta per tal de captar la percepció real de l'usuari pel que fa a la massificació de les platges, i alhora recollir un primer perfil d'usuari, així com informació sobre les seves motivacions. En aquest informe previ es presenten els primers resultats.

---

¹ En cada platja analitzada es realitzen tres comptatges (a les 11h, a les 14h i a les 17h) durant dos dies del mes d'agost, un dia entre setmana i un dia durant el cap de setmana en què s'estima que hi ha més pressió humana damunt l'illa.

METODOLOGIA

Es realitza un petita enquesta dirigida als usuaris de 15 platges de Menorca. L'univers d'estudi són tots els usuaris de les platges de Menorca, per tant la població objectiu són les persones que estan damunt l'arena o en la primera làmina d'aigua. El tipus de mostratge és aleatori simple per conglomerats, que corresponen a 15 platges del litoral menorquí. El mètode de mesura és un petit qüestionari que es mostra a continuació, realitzat personalment per un equip de 15 enquestadors (tècnics de l'OBSAM i voluntaris de la CAM) amb instruccions precises sobre un sistema d'aleatorització en la selecció de la mostra prèviament definit. Les enquestes es realitzen els dies 6 i 11 d'agost del 2011 (dissabte i dijous), dins la primera quinzena d'agost per assegurar comptatges màxims.

	
Hora: _____ Platja: _____	
Grup: ☐ Sol/a ☐ Parella ☐ Grup (amics, família)	
1. Per quins motius ha escollit venir a aquesta platja? Marcar amb una X. Pot marcar més d'una opció.	
☐ Paisatge	
☐ Qualitat aigua (transparència + netedat)	
☐ Tranquil·litat (descongestió de la platja)	
☐ Serveis (restauració, lloguer de material de platja,...)	
☐ Aparcament - Proximitat platja (facilitat accés)	
☐ Proximitat allotjament	
☐ Recomanació	
☐ Vent	
☐ Altres _____	
2. Considera que hi ha molta gent en aquesta platja?	
☐ Sí ☐ No ☐ Normal	
3. És la primera vegada que ve a aquesta platja? ☐ Sí ☐ No	
(en cas afirmatiu) Com s'ha assabentat de l'existència d'aquesta platja?	
☐ Mapa / Follet informatiu	
☐ Guia turística	
☐ Postal	
☐ Hotel	
☐ Aconsellat per una altra persona	
☐ Internet	
☐ Catàleg agència de viatges	
☐ Oficina d'informació turística	
☐ Altres _____	

En cadascuna de les 15 platges analitzades es planifica la realització de 20 enquestes en cadascun dels sis recomptes (tres recomptes diaris, dos dies). En acabar el treball de camp disposem de 1.078 enquestes vàlides, que en base a proporcions globals proporcionen una cota màxima d'error del 3% per tota la mostra.

	<u>Mida de la mostra</u>	<u>Error mostral assumit</u>
Usuaris platges tipus A	386	5%
Usuaris platges tipus B	517	4%
Usuaris platges tipus C	175	6%
Total usuaris platges	1.078	3%

S'empra el paquet estadístic SPSS pel tractament i anàlisi de les dades. La informació recollida, convenientment depurada i filtrada, queda classificada segons siguin variables d'anàlisi o de classificació tal com es relaciona a continuació:

Variables d'anàlisi

- *Densitat*: nombre de m2 per usuari. És el resultat de dividir la superfície útil de la platja per el nombre d'usuaris de la platja, ocupant superfície d'arena i primera làmina d'aigua. Variable numérica contínua, unitats: m2/persona.
- *Percepció*: recull la sensació de massificació. Categories: Si_No_Normal.
- *Grup*: perfil de grup de la persona enquestada. Categories: Grup_Parella_Sol.
- *Motiu*: motius pels que ha escollit la platja (qualitat aigua, tranquil·litat, recomenació...). Admet més d'una resposta. Categories: es proposen 8 tancades + "altres" oberta.
- *Primera*: recull si és la primera vegada que ve a la platja en qüestió. Categories: Si_No.
- *Font*: recull la font d'informació a partir de la qual ha conegut la platja (mapa, hotel, aconsellat...). Només es demana a les persones que venen per primera vegada. Admet més d'una resposta. Categories: es proposen 8 tancades + "altres" oberta.

Variables de classificació

- *Dia*: recull el dia en què es realitza l'enquesta. Categories 2: entre setmana_cap de setmana.
- *Hora*: recull la franja horària en què es realitza l'enquesta. Categories 3: matí_mig dia_tarda.
- *Tipus*: recull la tipologia de platja segons sigui més urbana o més natural. Categories 3: A_B_C)
- Les variables *grup*, *primera*, *percepció* i *densi#* (variable densitat oportunament categoritzada en # categories), també s'han utilitzat com a variables de classificació en l'anàlisi segmentat de la mostra.

enquestes platges.sav - Editor de datos SPSS

Archivo Edición Ver Datos Transformar Analizar Gráficos Utilidades Ventana ?

var00003 20

	enquesta	día	hora	platja	tipo	númerop	superfíc	grup	pa	qu	tr	se	ap	pr	re	ve	motiu	a	moltage	primera	m	gu	po	ho	ac	int	ca	ofi	alt	dens	dens5
1	Marc Julià	11-AUG-2011	17h	Binibèquer	A	532	3517,249	Parell									ruta	si	si										Señal a	15,00	fin5 0
2	Marc Julià	11-AUG-2011	17h	Binibèquer	A	532	3517,249	Parell			x	x						si	si		x	x								15,00	fin5 0
3	Iván Ferná	11-AUG-2011	14h	Trebalúger	C	528	3093,740	Parell	x									no	no										Ruta en	20,00	fin5 0
4	Rafel	06-AUG-2011	14h	Cavalleria	B	636	6165,476	Famili						x				normal	no											10,32	fin5 0
5	David Carr	11-AUG-2011	11h	Cala Galda	A	1901	13763,36	Parell	x				x				ombra	normal	sí						x					15,00	fin5 0
6	Alex Franq	06-AUG-2011	11h	Cala Galda	A	1612	13763,36	no enq																						15,00	fin5 0
7	Eva Marsi	11-AUG-2011	11h	Turqueta	B	531	1898,511	Parell						x				si	Sí			x		x						30,00	>0,2
8	Matteo Ran	11-AUG-2011	11h	Cala en Po	A	850	7429,347	Parell						x				no	sí						x					15,00	fin5 0
9	Eva Marsi	11-AUG-2011	11h	Turqueta	B	531	1898,511	Parell	x	x					x			si	Sí					x						30,00	>0,2
10	Matteo Ran	11-AUG-2011	11h	Cala en Po	A	850	7429,347	Sol	x									no	sí			x								15,00	fin5 0
11	Sònia Estr	06-AUG-2011	11h	Turqueta	B	455	1898,511	Parell			x							normal	si			x								25,00	>0,2
12	Joana	11-AUG-2011	17h	Es Grau	B	322	8439,993	Sol						x				no	no											3,82	fin5 0

RESULTATS

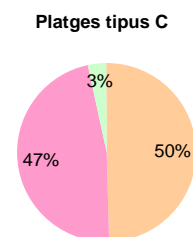
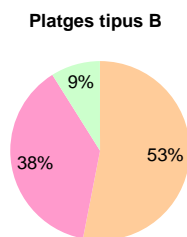
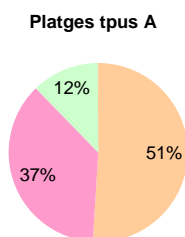
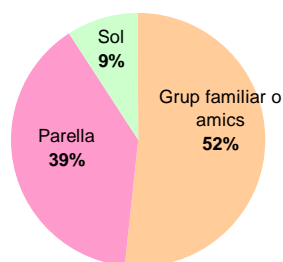
Es presenta a continuació els resultats del primer volcatge de la base de dades, en forma de taules i gràfics.

Descripció del grup	fr	%	segons tipologia de platja			segons dia setmana		segons hora		
			A	B	C	dissabte	dijous	mati	mig dia	tarda
Grup familiar o amics	552	51,7	50,9	53,0	49,4	51,4	52,0	52,8	52,0	50,2
Parella	417	39,0	36,8	38,0	47,1	40,2	38,0	38,6	39,6	38,9
Sol	99	9,3	12,3	9,0	3,4	8,4	10,0	8,6	8,4	10,9
	1.068	100	100	100	100	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

	Platges tipus A			
	Binibèquer	Cala en Por	Cala Galdar	Son Bou
Grup familiar o amics	50,8	40,2	59,3	53,8
Parella	45,9	41,3	28,8	33,9
Sol	3,3	18,5	11,9	12,3
	100,0	100,0	100,0	100,0

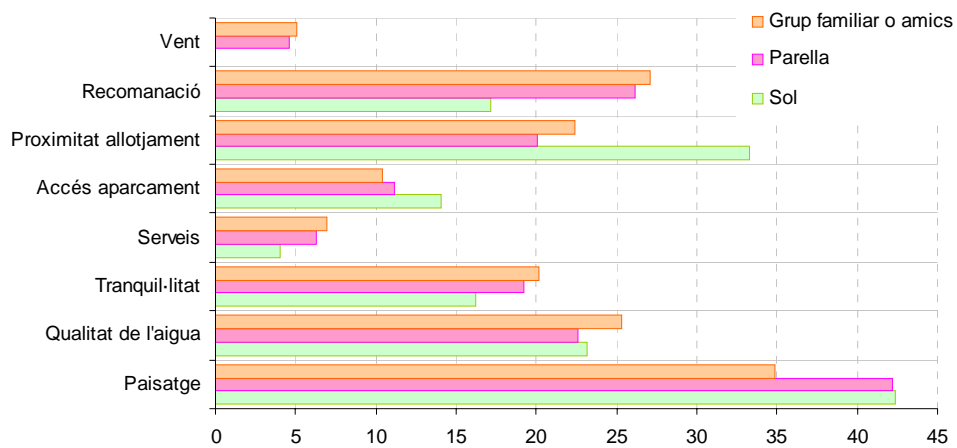
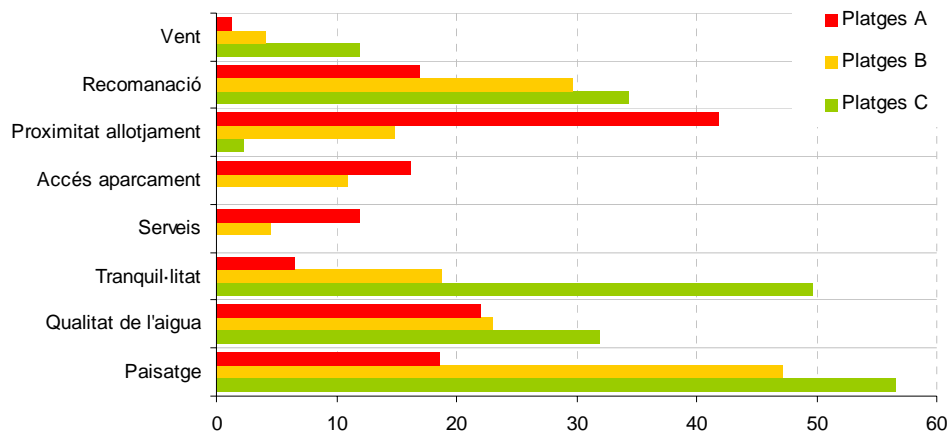
	Platges tipus B							
	Binigaus	Binimel·là	Cavalleria	Es Grau	La Vall	Macarella	Pregondó	Turqueta
Grup familiar o amics	63,6	48,8	51,7	59,6	46,4	53,3	53,5	46,3
Parella	30,9	40,0	37,9	24,6	35,7	41,8	42,3	46,3
Sol	5,5	11,3	10,3	15,8	17,9	4,9	4,2	7,3
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

	Platges tipus C		
	Cala Pilar	Presili	Trebalúger
Grup familiar o amics	47,4	52,6	48,3
Parella	50,9	42,1	48,3
Sol	1,8	5,3	3,3
	100,0	100,0	100,0

Motiu principal de l'elecció de la platja

	%	segons tipologia de platja			segons descripció del grup		
		A	B	C	Grup	Parella	Sol
Paisatge	38,5	18,6	47,2	56,6	34,9	42,2	42,4
Qualitat de l'aigua	24,1	22,0	23,0	32,0	25,3	22,6	23,2
Tranquil·litat	19,4	6,5	18,7	49,7	20,2	19,2	16,2
Serveis	6,5	12,0	4,5	0,0	6,9	6,3	4,0
Accés aparcament	11,1	16,2	11,0	0,0	10,4	11,2	14,1
Proximitat allotjament	22,5	41,9	14,9	2,3	22,4	20,1	33,3
Recomanació	25,9	17,0	29,7	34,3	27,1	26,2	17,2
Vent	4,4	1,3	4,1	12,0	5,1	4,6	0,0
Altres motius:							
Conèixer la zona, en ruta	4,4	4,8	4	5,2	4,4	5,4	1,0
Comoditat nens	1,5	2,1	1,6	0	2,6	0,5	0,0

És la primera vegada que ve a aquesta platja?

	fr	%	segons tipologia de platja		
			A	B	C
No	477	44,5	47,3	45,1	36,6
Si	595	55,5	52,7	54,9	63,4
	1.072	100,0	100,0	100,0	100,0

	Platges tipus A			
	Binibèquer	Cala en Por	Cala Galdar	Son Bou
No	59,0	34,1	49,2	49,4
Si	41,0	65,9	50,8	50,6
	100,0	100,0	100,0	100,0

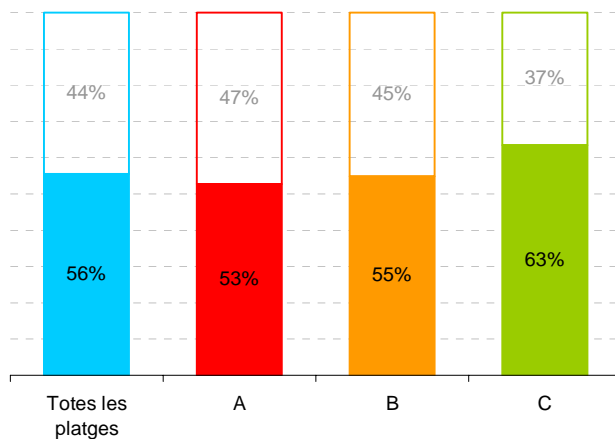
	Platges tipus B							
	Binigaus	Binimel-là	Cavalleria	Es Grau	La Vall	Macarella	Pregondó	Turqueta
No	82,1	32,5	36,7	68,4	50,0	45,1	25,0	22,0
Si	17,9	67,5	63,3	31,6	50,0	54,9	75,0	78,0
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

	Platges tipus C		
	Cala Pilar	Presili	Trebalúger
No	19,3	48,3	41,7
Si	80,7	51,7	58,3
	100,0	100,0	100,0

En cas afirmatiu, com s'ha assabentat de l'existència d'aquesta platja?

	%	segons tipologia de platja		
		A	B	C
Mapa, follet informatiu	18,2	16,3	21,6	12,6
Guia turística	23	16,8	29,4	18,0
Postal	2,7	3,0	2,5	2,7
Hotel	7,9	12,9	4,6	7,2
Aconsellat per una altra persona	48,8	38,1	49,6	65,8
Internet	13,1	11,4	15,6	9,9
Catàleg agència viatges	2,2	5,4	0,7	0,0
Oficina d'informació turística	2,2	2,0	1,8	3,6

És la primera vegada que ve a aquesta platja

Considera que hi ha molta gent en aquests moments?

	fr	%	segons dia setmana		segons hora			segons densitat (nºpers.cada 100 m2)		
			dissabte	dijous	mati	mig dia	tarda	fins a 10	fins a 20	més de 20
No	344	32,0	34,2	29,9	31,9	27,5	37,1	41,1	20,8	7,4
Normal	328	30,5	35,0	26,6	28,6	34,9	27,8	32,5	31,8	9,9
Sí	402	37,4	30,7	43,5	39,4	37,6	35,0	26,4	47,4	82,7
	1.074	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

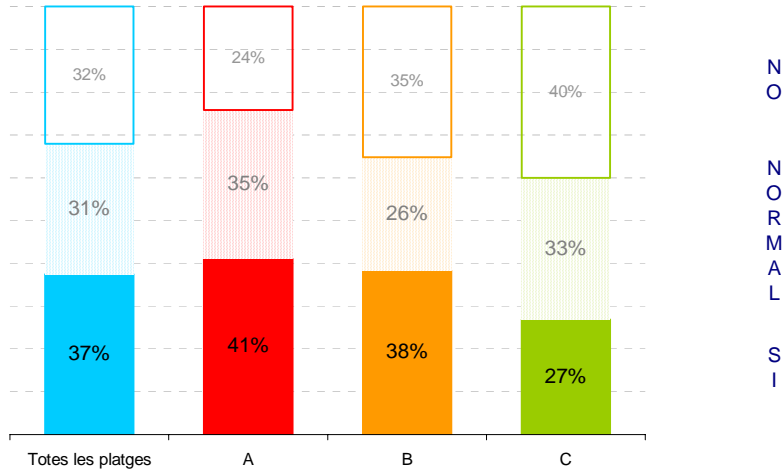
	%	segons tipologia de platja			segons descripció del grup		
		A	B	C	Grup	Parella	Sol
No	32,0	24,2	35,2	40,0	31,2	33,3	30,3
Normal	30,5	34,8	26,5	33,1	31,5	29,6	30,3
Sí	37,4	41,0	38,3	26,9	37,3	37,1	39,4
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

	%	Platges tipus A			
		Binibèquer	Cala en Por	Cala Galdar	Son Bou
No	24,2	3,3	39,1	4,9	30,4
Normal	34,8	16,4	32,6	42,6	39,8
Sí	41,0	80,3	28,3	52,5	29,8
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

	%	Platges tipus B							
		Binigaus	Binimel·là	Cavalleria	Es Grau	La Vall	Macarella	Pregondó	Turqueta
No	35,2	33,9	33,8	10,0	77,2	37,5	28,7	29,2	26,8
Normal	26,5	25,0	52,5	56,7	19,3	16,1	9,0	30,6	24,4
Sí	38,3	41,1	13,8	33,3	3,5	46,4	62,3	40,3	48,8
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

	%	Platges tipus C		
		Cala Pilar	Presili	Trebalúger
No	40,0	21,1	51,7	46,7
Normal	33,1	52,6	27,6	20,0
Sí	26,9	26,3	20,7	33,3
	100,0	100,0	100,0	100,0

Percepció de massificació

Si considerem només els recomptes màxims (filtro max=1)

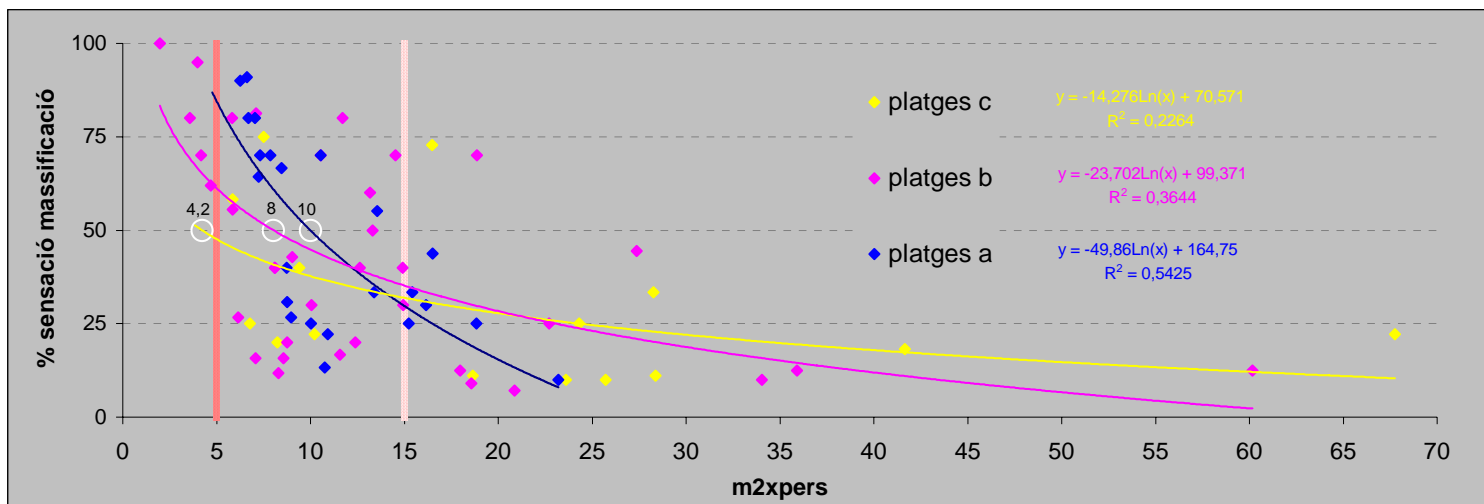
	fr	%	segons dia setmana		segons hora			segons densitat (nºpers.cada 100 m2)		
			dissabte	dijous	mati	mig dia	tarda	fins a 10	fins a 20	més de 20
No	32	16,0	17,8	15,5	11,6	17,5	29,4	41,1	20,8	7,4
Normal	60	30,0	35,6	28,4	22,1	37,1	29,4	32,5	31,8	9,9
Sí	108	54,0	46,7	56,1	66,3	45,4	41,2	26,4	47,4	82,7
	200	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

	%	segons tipologia de platja			segons descripció del grup		
		A	B	C	Grup	Parella	Sol
No	16,0	15,2	13,9	24,2	15,9	14,5	23,5
Normal	30,0	28,8	32,7	24,2	29,9	30,3	29,4
Sí	54,0	56,1	53,5	51,5	54,2	55,3	47,1
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

	Platges tipus A			
	Binibèquer	Cala en Por	Cala Galdar	Son Bou
No	0,0	30,8	7,1	17,2
Normal	20,0	38,5	28,6	27,6
Sí	80,0	30,8	64,3	55,2
	100,0	100,0	100,0	100,0

	Platges tipus B						
	Binigaus	Binimel·là	Cavalleria	Es Grau	La Vall	Macarella	Pregondó Turqueta
No	10,0	36,8		57,1	10,0		6,7
Normal	10,0	47,4	60,0	42,9	20,0		66,7
Sí	80,0	15,8	40,0	70,0	70,0	100,0	26,7
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

	Platges tipus C		
	Cala Pilar	Presili	Trebalúger
No		60,0	16,7
Normal	27,3	20,0	25,0
Sí	72,7	20,0	58,3
	100,0	100,0	100,0

CONCLUSIONS

Passem a comentar de manera molt resumida les conclusions extretes d'aquest primer anàlisi.

Sobre la descripció del grup

Més de la meitat dels enquestats van a la platja acompanyats d'un grup familiar o d'amics, mentre que dos cinquenes parts hi van en parella i una escasa desena part hi van tot sols.

Considerant les diferents franges horàries, el perfil de grup es manté estable al llarg del dia. En canvi trobem que en les platges més naturals la proporció d'usuaris que van en parella augmenta en detriment dels que hi van tot sols.

Sobre el motiu principal de l'elecció de la platja

El *paisatge* és el motiu en què més usuaris coincideixen, gairebé dos cinquenes parts dels enquestats, seguit de la *recomenació* o la *qualitat de l'aigua*, segons la quarta part dels usuaris. En tercera línia la *proximitat de l'allotjament* o la *tranquil·litat* han estat el que ha mogut a una cinquena part dels usuaris a escollir la platja.

S'aprecien diferències significatives segons la tipologia de platja: per més de la meitat d'usuaris de platges naturals han estat motivats pel *paisatge*, seguit de la *tranquil·litat* segons la meitat d'usuaris, i de la *recomanació* o la *qualitat de l'aigua* segons una tercera part. En canvi en les platges més urbanes el principal motiu és la *proximitat de l'allotjament* per dos cinquenes parts dels seus usuaris, seguit de lluny de la *qualitat de l'aigua*, segons una cinquena part dels mateixos.

Pel que fa als diferents perfils de grup considerats les proporcions dels motius es mantenen similars entre ells, excepte el cas de la *proximitat de l'allotjament*, que destaca entre els que hi van sols en detriment de la *recomenació*.

Sobre si és la primera vegada que ve a la platja

Més de la meitat dels usuaris han conegut la platja en qüestió per primera vegada, i ha estat principalment la *recomenació d'una altra persona* el que els hi ha dut. La proporció d'usuaris nous és més alta com més natural és la platja.

D'entre les 15 platges analitzades les més ignotes són cala Pilar, seguit de Turqueta i Pregondó, amb un 81%, 78% i 75% de nous usuaris respectivament. Per contra Binigaus i es Grau, amb només un 18% i 32% respectivament de nous usuaris, serien les platges amb més popularitat o asiduitat per part dels seus usuaris.

Sobre la percepció de massificació

Una de cada tres persones van considerar que en el moment de l'enquesta hi havia molta gent a la platja. Són més les persones amb aquesta sensació en les platges més urbanes i menys en les més naturals.

Considerant per a cadascuna de les 15 platges únicament les enquestes corresponents al contacte màxim la percepció de massificació es situa en el 54%, més de la meitat dels usuaris.

D'entre les platges analitzades, les que es perceben més constantment saturades són Binibèquer i Cala Galdana. En canvi Macarella es percep també molt massificada però de manera més puntual.

En modelar el percentage de sensació de saturació amb la densitat mesurada en m² per persona, les primeres estimacions apunten a que amb menys de 8 o 9 m² per persona ja són més les persones que perceben saturació que les que no. L'anàlisi segmentat per tipologia de platja indica que la tolerància dels usuaris és major en platjes més naturals.

Per acabar comentar que en la percepció de la massificació s'intueix que hi ha molta variabilitat si es tracta d'un resident o visitant. Per a futurs anàlisis recomenem incloure aquesta variable en l'enquesta.

OBSAM
Novembre 2011

